

Bol vynikajúcim huslistom a ako taký, dlhé roky koncertným majstrom rôznych kapiel v rímskych šľachtických palácoch. Založil aj slávnú husľovú školu.

Corelliho tvorbu charakterizuje istá klasická vyrovnanosť, ktorá je v podstate baroka vlastne cudzia. Jeho diela na poslucháča pôsobia svojou ušľachtilou umiernenosťou bohatej fantázie a myšlienkovej plnosti, prehľadnosťou, výraznosťou a koncíznosťou formy. U Corelliho ešte nie je úplne vykryštalizovaná konečná forma koncerta grossa, predsa je však organická. Napriek klasicizujúcej umiernenosti je Corelliho hudba silne výrazná, plná pátosu a ušľachtilej krásy. Jej vplyv zasiahol aj najväčších majstrov nemeckého baroka. Svoje koncerty grossy [12] zhrnul Corelli do op. 6.

BUDÚCI KONCERT

Štvrtok 29. 4. 1965 v poradí A

Piatok 30. 4. 1965 v poradí B

Dirigent: LUDOVÍT RAJTER

ZELJENKA: OSVIENČIM

HINDEMITH: FILHARMONICKÝ KONCERT

BEETHOVEN: 3. SYMFÓNIA (EROICA)

MsNV 1186/64 — K-13*51311 — ZT 41, 1913-65

Bratislavské hudobné slávnosti

Koncert

Umelecký vedúci

BOHDAN WARCHAL

Sólista

JOSEF SIKORA

Bratislava, 27. apríla 1965.

SLOVENSKÁ
FILHARMÓNIA

NOSITEĽ RADU PRÁCE

JIRÍ BENDA

SINFONIA B DUR Č. 1

Moderato — Allegretto — Allegro vivacissimo

WOLFGANG AMADEUS MOZART

DIVERTIMENTO B DUR KV 137

Andante — Allegro di molto — Allegro assai

ANTONIO VIVALDI

KONCERT PRE VIOLONCELLO A SLÁČIKOVÝ ORCHESTER D DUR

Allegro — Andante e spirito — Allegro

HENRY PURCELL

SUITA PRE SLÁČIKY Č. 10

Ouverture — Rondo — Air — Menuet — Air —
Gigue — Hornpipe — Air

ARCANGELO CORELLI

CONCERTO GROSSO OP. 6 Č. 7 D DUR

Vivace, Allegro — Allegro — Andante, Largo
attacca — Allegro — Vivace

Jiří Benda (1722—1795) bol príslušníkom tzv. berlínskej skladateľskej školy, ktorá sa v 18. storočí zoskupila okolo syna J. S. Bacha Philippa Emanuela Bacha. Patril k početnej skupine českých skladateľov, ktorí emigrovali z vlasti do cudzích krajín, aby si zlepšili svoje životné podmienky. Jiří Benda už 20-ročný sa stal komorným hudobníkom v Berlíne. V r. 1750—78 bol dvorným kapelníkom v Gothe a v Hamburgu. Z hľadiska hudobnej histórie majú veľký význam jeho melodrámy, ktoré síce neobjavil (J. J. Rousseau už 2 roky pred Bendom napísal prvý melodrámu) ale vedel im dať svojskú a individuálnu formu. Okrem melodram, svetských kantát a singspielov je Benda aj autorom početných čembalových sonát a koncertov ako aj symfónii.

Popri známych a často hraných symfonických, komorných, a operných dielach **W. A. Mozarta** napísal tento veľký majster ešte rad skladieb menšieho rozsahu, ktoré bežnému laickému poslucháčovi nie sú známe. Aj tie sú však typickými dokladmi Mozartovho génia so všetkými príznačnými črtami jeho ostatnej tvorby: bohatstvom inšpirácie vyrovnanosťou a ušľachtilosťou prejavu. K týmto skladbám patrí aj veľký počet divertiment. K. V. 136—138 vznikli v r. 1772 v Salzburgu. Všetky majú tri časti a svojím štýlom sa prikláňajú talianskym vplyvom avšak svojimi jednotlivými kontrapunktickými úsekmi pripomínajú už nemecký vplyv oboch Haydnov. Všetky tieto 3 divertimentá sa vyznačujú romantickou črtou, ktorá sa prejavuje vášnivým molovým zafarbením, menovite v prvej a tretej téme pomalejšie časti divertimenta KV 137, ktoré oznie na dnešnom koncerte.

Antonio Vivaldi (okolo 1680—1743) patrí k najvýznamnejším skladateľom talianskeho baroka. O jeho živote sa nezachovali takmer žiadne zprávy. Podstatné je však to, že bol spolutvorcom nových inštrumentálnych foriem, pričom predovšetkým myslíme na sólový inštrumentálny koncert. Nemalé sú jeho zásluhy na rozvinutie husľovej techniky, prstovej i sláčikovej. Jeho husľové sonáty patria k najkrajším svojho druhu. Inštrumentálny koncert vivaldiovského typu má zásad-

ne 3 časti: pomalú, rýchlu, pomalú. Prvá časť sa skladá zo sledu tutti a soli. Ich počet sa strieda medzi štyrmi tutti a tri soli až po šesť tutti a päť soli. Tutti obyčajne zachováva rovnakú tematiku, sólové úseky sú buď tematicky samostatné, alebo odvodené z tutti. V sóloch sú časté technické efekty. Druhá a tretia časť sú po formovej stránke podobné prvej, avšak jednoduchšie.

Henry Purcell (1658—1695) patrí k nevelkému počtu skutočne veľkých anglických skladateľov, ktorých význam prerástol lokálny rámec, a ktorí aj v dejinách hudby zohrali dôležitú úlohu. V 17. storočí mala v Anglicku hudba mimoriadne dôležité postavenie, bola takrečeno súčasťou každodenného života a mala celkom inú funkciu ako na kontinente. Príznační pre túto skutočnosť je Bekkingov zaujímavý postreh: „Angličanom hudba slúži, Nemci slúžia hudbe“. A ďalej: „Aj vyššia hudba má v anglicku vždy cieľ a účel vo všetkých životných úlohách človeka“. Preto tak prekvapila tanečná hudba a vôbec menšie formy — teda úžitková hudba, ktorá veľa čerpala z melodicky a rytmicky bohatej anglickej ľudovej hudby. Filozofia hudby a estetika, podobne ako teória boli pre anglickú hudbu nezaujímavé — išlo tu predovšetkým o hudbu samotnú. Pritom Anglicko z hľadiska hudobného nikdy nebolo revolučnou krajinou ako napr. Nemecko a Francúzsko a nikdy sa neubránili vplyvom z pevniny. Henry Purcell sa vyznačuje svojou univerzálnosťou. Vytvoril rad významných diel vysokej a trvalej hodnoty, vo všetkých v tom čase v Anglicku zaužívaných žánroch. Nezanechal však samostatnú orchestrálnu hudbu, preto nám jeho inštrumentálne skladby dávajú obraz majstra Ouverturny a tancov.

Arcangelo Corelli (1653—1713), jeden z najvýznamnejších predstaviteľov talianskeho vrcholného baroka je súčasne kľúčovou postavou v dejinách hudby. Na rozdiel od svojich súčasníkov písal výlučne inštrumentálnu hudbu, napriek veľkej popularite vokálnej hudby v tom období. Corelli bol už za svojho života považovaný za prvého inštrumentálneho skladateľa v Taliansku.